

"הפנסיה הגרמנית": ישראלים רבים זכו בקיצבה ללא כל השקעה

מתכנן, ש"הפנסיה הגרמנית" היא כה נדיבה, לפחות לגבי המבטחים בישראל, עד שעומדת לרשותם האפשרות ללוות את כל הסכום הנחון להשקעה, לשלם ריבית על הלוואה זו, לכסות את ההוצאות האירגוניות והמשפטיות הנחוצות - ואחרי כל ההוצאות האלה תישאר בידם גימלה חודשית, שבשכילה לא השקיעו למעשה אף פרוטה. יתר על כן, כדי לשחרר את מקבלי-ההלוואה מהצורך להביא ערבויות ובטחונות לפרעונה, כוללת התוכנית גם ביטוח-חיים, המבטיח את סילוק יתרת ההלוואה במקרה של פטירת המבוטח וגם אחרי בחירו של ביטוח זה, המשולם מתוך הפנסיה, נותרת למבוטח ולשאיירי גימלה חודשית נכבדה.

אלפי ישראלים שראו את הנוהל נהנים כיום מקיצבה חודשית להם ולשאייריהם המשולמת על-ידי הביטוח הלאומי בגרמניה המערבית, כלי שחשכו כספים למטרה זאת ובלי שנדרשו להשקיע מאומה מכספם ברכישת הזכות לגימלאות. הטבה זו, שאין לה כמעט דוגמה בעולם הביטוח או הגימלאות, הושגה על-ידי פעולתו של "האירגון למימוש האמנה על בטחון סוציאלי בין ישראל לגרמניה המערבית" שהשכיל לחוות את הנוהל ולהקים מערכת אירגונית מתוחכמת, המזכה את ישראל ואת תושביה במיליוני מרקים גרמניים ומסייעת לקשישים רבים לחיות ביתר רווחה ולהבטיח את עתיד שאיריהם.

הפנסיה הנדיבה ביותר בעולם

הסיפור הוא כמעט טוב מכדי להיות אמיתי. בנובמבר 1978 חתמו ישראל וגרמניה על אמנה המאפשרת לאזרחיה של כל אחת מהמדינות לבטח את עצמן, בתנאים מסויימים, במערכת הביטוח הממלכתית של המדינה השניה. היה ברור לשני הצדדים, כי מי שעשוי ליהנות ממתנה זה אינם הגרמנים שיהנו אל הביטוח הלאומי שלנו, אלא דווקא הישראלים שיזאנו לבטח את עצמם בביטוח הסוציאלי הממלכתי בגרמניה, וכך אמנם היה.

האמנה קבעה את יוני 1983 כמועד האחרון להרשמה. היא היתה מסמך משפטי-סלכילי מורכב ומסובך, גדוש כמאות סעיפים וסעיפים-סעיפים ששום אדם רגיל אינו מסוגל להתמודד עם פיענוחם ובוודאי שלא עם מימושם. מי שהשכיל לפצח את יצר הסעיפים הזה היה "האירגון למימוש האמנה הסוציאלי" שהוקם ביוזמתו של ישראל פרי. כ-30 אלף ישראלים נענו להצעה להירשם והם כיום בעלי הזכות הייחודית ליהנות מפירותיה של אותה אמנה - זכות נכבדה מאד, כפי שיובהר בהמשך.

מי שהיה ביכולתו או ברצונו לממן מאמצעיו העצמיים את ההשקעה הדרושה בתוכנית הפנסיה עשה זאת וזכה בדרך זו בתוכנית הפנסיונית הטובה והנדיבה ביותר שאפשר להשיג בישראל ואולי בעולם כולו. אבל לרוב המכריע של הנרשמים לא היו אפשרויות כספיות לממן בכוח עצמם את מלוא ההשקעה. מה אחת?

אפשרות זו מקורה ביוזמתו של "האירגון למימוש האמנה על בטחון סוציאלי", שהצליח להשיג למבטחים בגרמניה מקורות אשראי נוחים בריבית שנחיתת מחונה של 10%

האמנה לבטחון סוציאלי שנחתמה בין ישראל לגרמניה איפשרה לישראלים רבים שנרשמו בעוד מועד (לאו דווקא ניצולי שואה וזכאי פיצויים ואפילו לא רק יוצאי אירופה) לזכות בקיצבה חודשית ללא כל השקעה מצידם, הודות לאירגון למימוש האמנה על בטחון סוציאלי • איך הוא עושה זאת?

ובנהנים ממנו. הללו אינם פוסקים מלחפש הזדמנויות לתקוף את הסדר "הפנסיה הגרמנית" ולחבל בו, אם מתוך חוסר-הבנה גמור של התועלת שבו ואם מתוך אינטרסים מסחריים זרים ומתחרים. ביוזעין או בלא-יוזעין, אנשים אלה מנסים להפעיל לחץ בלתי-פוסק על ממשלת מערב-גרמניה, שתרוע את תנאי ופנסיה לישראלים וכך תסתמו את מקור-השפע הזה, בבחינת "גם לי גם לך לא יהיה". עד כה, לחצים ופירסומים כאלה לא נשאו תוצאות: הביטוח הממלכתי הגרמני איתן בדעתו לקיים את ההסכם ככתבו וכרוחו המקורי.

חודשית גדולה יותר, יבנו לו לוח סילוקין לטווח ארוך, כדי להקטין את ההחזר החודשי. לעומת זאת, יכול מי שמעדיף כך לשלם את ההלוואה תוך זמן קצר יותר ואו הוא דוחה את קבלת הגימלה המוגדלת לעתיד.

אם כל כך טוב, מה רע?

נכון, שמי שלא השקיע מאומה, עשוי לקבל בשנים הראשונות גימלה צנועה. חלקיהארי מהכנסותיה של הפנסיה, בשלב הראשון, נדרש לכיסוי ההלוואה והריבית, ביטוח החיים וההוצאות המשפטיות והאירגוניות, אך לאחר שהוצאות אלה באות על כיווין, נותרת בידי המבוטח מלוא הזכות לפנסיה, שבה זכה חינם. יתר על כן, במקרה שהוא נפטר חס ושלום, מסולקת כל יתרת ההלוואה מביטוח החיים שנעשה לו במסגרת זו ושאיירי ממשיכים ליהנות ממלוא זכויותיהם לגימלה, ללא כל הוצאות. בדרך זו, פטור המבוטח ממתן בטחונות וערבויות כלשהן. הנהנה הסמוי" השני הוא קופת המדינה: מיליוני מארקים במטבע חוץ זורמים אליה מדי שנה ומעשירים את קופת יתרות המטבע בבנק ישראל. ממשלת גרמניה המערבית יודעת היטב, כמה עולה לה הסכם זה. היא משלמת בסופו של דבר הרבה יותר ממה שהיא מקבלת. היא עומדת בכך בקלות כבוד לחוק ולהסכמים והן מתוך יחס מיוחד לישראל ולתושביה. למרבה הפליאה, דווקא בישראל יש

(לעומת שיעור הריבית הרגיל העומד כיום בגרמניה על כ-14% וכרוך גם בבטחונות מלאים) ולהקים את כל המבנה המורכב הן בארץ והן בגרמניה, המאפשר לאלפים ליהנות ב"שורה האחרונה" מגימלה שתמורתה לא נדרשו להשקיע מאומה. המבוטח יכול לבחור לעצמו, אם ברצונו לקבל הלוואה מלאה או חלקית (תוך השקעת היתרה מכיסו) ובדרך זו לתכנן לעצמו את התוכנית הכספית הטובה ביותר כשבילו. בחירה זו היא יתרון בלעדי למבוטחי "האירגון למימוש האמנה על בטחון סוציאלי". גם את צורת הפרעון של ההלוואה מתאימים לכל מבוטח לפי צרכיו ולפי מצבו. מי שזקוק כבר עכשיו לגימלה

מסע הסברה לזכאים

הנוק העיקרי שהצליחו לגרום משמיצי "הפנסיה הגרמנית" היא לחלק מן הנרשמים: הללו קראו בעיתונים שמשוהו אינו בסדר, כביכול, בעניין זה ולפיכך נבהלו ונמנעו, פשוט, מלגשת למימוש זכויותיהם. כתוצאה מכך, רבים מהם אינם יודעים אפילו שהיה ביכולתם לקבל מדי חודש בחודשו סכום כסף שלשם הבטחתו אינם חייבים להשקיע או לסכן מאומה, סכום שהיה יכול לסייע להם ולנשארים אחריהם להעניק לעצמם בטחון ורווחה. לפיכך "האירגון למימוש האמנה לגרמניה המערבית" יזום עתה מסע הסברה מחודש בין הנרשמים הזכאים ל"פנסיה הגרמנית", שנועד להבהיר להם את מלוא זכויותיהם ואת הדרך לממשן ולמצותן.

ידיעות אחרונות

27 אפריל 1990

סיפורם האישי של רבקה וזכריה זמבילוביץ

רבים ממקבלי "הפנסיה הגרמנית" וזעמים על הרשמיות ואינם מבינים את מקורן, כך, למשל, מיהרו בני הווג רבקה וזכריה זמבילוביץ מרחוב ביאליק 105 ברמת-גן לשלוח מכתב אל "האירגון למימוש האמנה על בטחון סוציאלי".

"בעלי ואני", כותבת גברת זמבילוביץ, עלינו לארץ ב-1979 בגיל מבוגר ביותר. כמובן, שעבודה קבועה וניסיונות כבר לא יכולנו להיזקק לילדים".

למצוא. אלמלי "האירגון למימוש האמנה" לא היתה הפנסיה הגרמנית מגיעה בכלל לידיעתנו.

לאורך כל הטיפול קיבלנו יחס אויב ותומך. כעולים חדשים, לא היה באפשרותנו להשקיע וביקשנו מהאירגון לעזור לנו במימון. קיבלנו הלוואה, ואני ובעלי נתחיל לקבל מ-1 ביולי 1990 סכום כולל של 1145 מרק. סכום זה יאפשר לנו לחיות בכבוד ולא להיזקק לילדים".